

подолання, аналізувати й оцінювати досягнуті результати. При цьому слід розрізняти операційну та мотиваційну готовність. Операційна готовність – це здатність, вміння виконувати відповідні дії, тоді як мотиваційна готовність – це розуміння соціальної значущості виконуваних дій, бажання їх виконувати, прагнення виконати їх якнайкраще.[3]

Таким чином, одним із завдань професійної педагогічної освіти є пошук шляхів розвитку і вдосконалення системи підготовки педагогічних кадрів, зокрема для роботи з батьками дітей дошкільного віку. Процес підготовки вихователів ДНЗ в системі вищої професійної освіти має бути спрямований перш за все на формування цілісної системи універсальних знань, умінь, навичок і разом з тим відповідати запитам дошкільних освітніх установ. Крім того, умови глобальної конкуренції на ринку праці вимагають від майбутніх педагогів дошкільного виховання особистісної спрямованості до досягнення високого рівня професійної компетентності.

Провівши діагностику професійної готовності до роботи з дітьми дошкільного віку студентів IV курсу спеціальності «Дошкільна освіта» у Чернігівському національному педагогічному університеті імені Т.Г. Шевченка ми виявили, що найбільшу складність при проходженні практики у дитячих навчальних закладах викликає робота з батьками дітей.

Професійна готовність майбутнього вихователя до роботи з батьками – складне завдання, яке включає оволодіння всебічними знаннями суті виховання дошкільника, характеризується застосуванням необхідних професійно-педагогічних умінь та навичок, включає особистісні якості, що забезпечують високі результати взаємодії вихователів з батьками. Педагогічна взаємодія вихователів та батьків – процес погоджених впливів, гармонійних стосунків, що підпорядковані спільній меті, яка реалізується в спілкуванні «на рівних» та в спільній педагогічній діяльності щодо виховання старшого дітей.

Підготовка майбутніх вихователів до роботи з батьками дітей дошкільного віку – це частина цілісного педагогічного процесу у вищій школі, який потребує належного наукового спрямування на досягнення означеної мети.

На підставі вищесказаного, можемо дійти висновку про те, що завдання формування професійної готовності студентів до педагогічної взаємодії з батьками дітей дошкільного віку – це насамперед формування у студентів усвідомленої професійної активності. Під цим терміном слід розуміти усвідомлення фахівцями мотиву, мети, «траєкторії» своєї активності, способів її використання при педагогічній взаємодії з батьками. Навчити майбутнього вихователя взаємодіяти з батьками дітей у ДНЗ, шукати оптимальні шляхи співпраці з ними, стати авторитетом для батьків і дітей – одне з провідних завдань у підготовці майбутніх вихователів з яким з успіхом справляється колектив факультету початкового навчання Чернігівського національного педагогічного університету імені Т.Г. Шевченка, а саме фахівці, які працюють із студентами спеціальності «Дошкільна освіта» разом з колективами базових дошкільних навчальних закладів.

Література

1. Гагаріна Н.П. Підготовка майбутніх вихователів дошкільних навчальних закладів (діагностичний аспект): навчально-методичний посібник /Н.П. Гагаріна. – Кіровоград: К.З. «КОІППО освіти імені Василя Сухомлинського», 2014. – 68 с.

2. Дьяченко и др. Готовность к деятельности в напряжённых ситуациях / М.И. Дьяченко, Л.А. Кандыбович, В.А. Пономаренко. – Мн.:БГУ, 1985. – 206 с.

3. Семушина Л. Г. Разработка методики контроля готовности к профессиональной деятельности студентов ссузов [Текст] / Л. Г. Семушина // Среднее профессиональное образование. – 2003. – №10. – С. 2-6.

СПЕЦИФІКА ОСОБИСТІСНО-ЗОРІЄНТОВАНОЇ ВЗАЄМОДІЇ МАЙБУТНІХ ВИХОВАТЕЛІВ З ДІТЬМИ РАНЬОГО ВІКУ

Буздуган О. А.

Університет Ушинського, Україна

Розглянуто способи особистісно-зорієнтованої взаємодії майбутніх вихователів з дітьми раннього віку.

Законодавчі документи, які формують сучасну державну політику освіти, а саме: Закон України «Про освіту», Державна Національна програма «Освіта України: XXI століття», Національна доктрина розвитку освіти, Концепція національного громадянського виховання особистості в умовах розвитку української державності, підкреслюють пріоритетність виховання у процесі становлення особистості, здатної до самовизначення та самореалізації у сучасному суспільстві.

Пошук шляхів реалізації освітніх завдань щодо підготовки фахівців у галузі освіти, які зумовлені прогресивним поступом української держави, ставить нові завдання перед системою підготовки фахівців дошкільної освіти [3].

Основою майбутньої педагогічної діяльності студентів, які працюватимуть з дітьми раннього віку, є взаємодія з маленькими дітьми в спеціально організованих умовах.

Сучасний педагог як професіонал повинен: володіти культурою спілкування і культурою мовлення; добре знати вікові особливості маленьких дітей, мати уявлення про психологічні закономірності розвитку дитини на різних вікових етапах; мати відповідні навички догляду за дітьми раннього віку; знати сучасні освітні програми для дітей; уміти грати. Знати дитячу художню літературу, володіти навичками в різних видах художньо-естетичної діяльності.

Особистісно-зорієнтована взаємодія є однією із найпоширеніших педагогічних технологій дошкільних навчальних закладів сьогодення в Україні. Її сутність полягає у доцільній організації навколишнього середовища як сукупності умов, максимально сприятливих для розвитку особистості дитини у ціннісній для неї діяльності, як от:

- встановлення довірчих стосунків з дітьми та їх емоційна підтримка. Потреба в увазі і доброзичливості виникає однією з перших і базується на любовному відношенні до дитини її близьких. Потреба в доброзичливій увазі складає основу людських взаємовідносин;

- співпраця. Дорослі беруть участь в іграх і заняттях дітей і є рівноправними партнерами в діяльності. Це означає, що вихователь не займає позицію «над дитиною», диктуючи що вона повинна робити, а вибирає позицію «ока на одному рівні» [4]. Вихователь не нав'язує дітям той або інший вид діяльності, а пропонує, намагається зацікавити цією діяльністю кожного;

- залучення дітей до різних видів діяльності. Дорослий стикається з проблемою відмови дитини, від якого-небудь виду діяльності (спільної гри, образотворчої, музичної тощо). У цій ситуації можливі різні варіанти поведінки дорослого, але головне – індивідуальний підхід до дітей та інтуїція вихователя [2];

- вирішення конфліктних ситуацій. Навчання дітей вирішувати конфлікти через обговорення допомагає їм налагодити стосунки один з одним. Обговорення використовується з дітьми, які можуть словами висловити своє бажання. Якщо конфлікт виник між найменшими, які ще не здатні домовитися один з одним, дорослому слід відвернути увагу дитини на щось цікавіше. У цьому віці діти швидко перемикаються і легко забувають прикрощі [1, с.33];

- адресованість звернень дорослого до дитини, оскільки малюк здатний сприймати звернення дорослих тільки тоді, коли вони адресовані до нього безпосередньо [4, с.40].

Швидкий темп розвитку дитини, безпосередність та емоційність сприйняття навколишнього світу – є особливістю маленьких дітей. Відсутність, недостатність або односторонність виховних дій – все це негативно позначається на розвитку малюків. Саме тому емоційно забарвлена педагогічна взаємодія, яка необхідна для розвитку дитини, як правило і забезпечує швидкий та позитивний ефект.

З вище сказаного можна зробити висновок, що робота з дітьми раннього віку вимагає від дорослого особливих особистих якостей, професійних умінь і глибоких теоретичних знань, і обов'язково особистісно-зорієнтованої взаємодії.

Література

1. Алексеева Л. П. Преподавательские кадры: состояние и проблемы профессиональной компетентности / Алексеева Л. П., Шаблыгина Н. С – М., НИИВО, 1994. – 106 с.
2. Гоноболін Ф. М. Про деякі психічні якості учителя / Ф. М. Гоноболін // Питання психології. – 1999. – № 1. – С. 95-110.
3. Підготовка майбутніх вихователів до роботи з дітьми дошкільного віку: компетентнісний підхід / За загальною редакцією Г. В. Беленької, О. А. Половіної. – Монографія – К.: Вид-тво. – 244 с.
4. Лямина Г. М. О формировании взаимоотношений в раннем возрасте / Г. М. Лямина // Дошкольное воспитание. – 1994. – № 9. – С. 5-7.

ЕСТЕТИЧНЕ СПРИЙНЯТТЯ ДОШКІЛЬНИКАМИ ТВОРІВ НАРОДНИХ МАЙСТРІВ ОДЕЩИНИ

Інжестойкова В. О.,

Університет Ушинського, Україна

Народне мистецтво відіграє важливу роль в естетичному вихованні дітей дошкільного віку. У дошкільному віці закладаються основи характеру дитини, її морального обличчя, формується ставлення до навколишнього світу. Народне декоративно-прикладне мистецтво в цьому вихованні дітей дошкільного віку виконує такі важливі функції: ознайомлює з побутом і культурою